Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 97 Vineri 11 Aprilie 1941
10 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

ABONAMENTE
ÎN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
ÎN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Comprimarea schimbului

Situația comerțului exterior al României, așa cum o arată datele de curând apărute ale statisticei financiare și economice din ministerul de finanțe, pe primele două luni ale anului 1941, oglindește fidel toate piedicile și toate strâmtorările creiate azi pe piața schimbului nostru cu străinătatea.

In comparație cu situația din perioada corespunzătoare a anului trecut, cifrele pe lunile Ianuar și Februar 1941 marchează simțitoare scăderi — mergând până la 50% — atât la import cât și la export, sub raportul cantităților. Ca valoare, diferențele sunt ceva mai atenuate, datorită prețurilor mai sporite față de cele din anul trecut.

Astfel la *import*, tonajul a scăzut dela 72.722 tone, cât era în primele două luni ale anului 1940, la 40.528 tone în Ianuar-Februar 1941, iar valorile corespunzătoare, dela 3.929.3 mil. la 2.483.9 mil.

La *export*: dela un tonaj de 904.356 în Ianuar-Februar 1940, am ajuns la unul de numai 463.741 tone în aceleași luni ale anului 1941, iar valorile respective dela 5.159.5 mil. au coborît la 3.711.6 mil.

Balanța comercială este activă pe aceste două luni și anul acesta ca și în 1940, în jurul unui excedent aproape identic de circa 1.230 mil. lei, numai că valoarea practică a acestui rezultat este de redusă însemnătate, de îndată ce se raportă la un volum comprimat al schimburilor noastre cu străinătatea, ce nu dă satisfacție nici nevoilor noastre de import, nici posibilităților normale de valorificare pe calea exportului a produselor indigene.

Comprimarea, din cauze de forță majoră, a importului, are în special răsfrângeri deosebit de grele asupra economiei naționale, mai ales în ce privește piedicile de care se lovește aprovizionarea cu materii prime și în deosebi cu produse metalurgice, textile, cauciucuri și materii tanante. Activitatea industriilor indigene se resimte intens de lipsa materiilor prime de bază.

Incepem să ispășim în această privință miopia și lipsa de prevedere a celor cari au condus destinele noastre economice în anii ce au premers războiului. Din cauza lipsei de discernere a nevoilor reale ale vieții economice, cum și a evoluării evenimentelor, în loc ca toate sforțările țării să fie orientate spre o politică de libertate a importului, menită să asigure stocuri de lungă durată întreprinderilor de temei ale țării, am strangulat inițiativele particulare în năzuința lor practică de a-și aranja în spirit realist socotelile, în profitul unei politici de acumulare a aurului și devizelor.

Ce avem de constatat astăzi? Aurul și devizele nu pot înlocui nici lipsa coksului, nici a cuprului, ferului și cositorului și nici apte să ne procure cauciuc, bumbacuri, lână și materii tanante nu sunt.

Ispășim greșelile trecutului apropiat, tot așa cum și Elveția ispășește greșala de a fi dat preferință aceleeași politici de acumulare a devizelor în locul uneia de acumulare de mărfuri, în deosebi de produse alimentare și materii prime.

De aci și sforțările neostenite ale actualilor noștri conducători, de a face față cerințelor, în limitele posibilităților de care mai putem dispune, sforțări pe care le vedem dirijate, pe deoparte, în sensul de a inventaria și folosi prin raționalizare cât mai severă rezervele existente în țară; de a intensifica producția surselor proprii acolo unde lucrul este cu putință: extracțiile de minereuri, desvoltarea culturilor de plante textile, medicinale, etc.; de a folosi în aceleași scopuri petrolul și alte produse viu solicitate, în schimbul nostru cu statele cu care mai avem putința de-a avea relații de comerț. Germania, de pildă, a rămas până azi nu numai cel mai important furnisor al nostru în sectoare de utilități deosebit de prețioase, dar și un furnisor indirect cu produse de pe alte piețe, cu care putem fi puși în legătură: Belgia, Olanda, Danemarca, Franța, țările scandinave, etc.

Cu socoteală multă în trebile de acasă și cu tot atâta osteneală se pot găsi căile de orientare în politica de aprovizionare, chiar în grelele împrejurări pe care le străbatem azi

Cuvântul mareșalului Petain

Dogma unității naționale a fost subliniată cu o nobilă mândrie de șeful statului francez, mareșalul Petain, într'o cuvântare rostită la „Radio".

Disensiunile, opiniile separate, acțiunile izolate, orice formă ar îmbrăca și de ori unde ar veni, lovesc coeziunea strânsă pe care o nație trebue s'o aibă în totdeauna, dar mai ales în momentele în care o operă uriașă de refacere, de reconstruire, de alinarea durerilor și de pansare a rănilor, așteaptă să fie înfăptuită.

Apelurile celor cari nu cunosc direct toate suferințele fraților lor și cari cu imputernicirea nimănui se consideră deasupra întregului lor neam, nu fac decât să mărească adânca amărăciune lăsată de evenimente și să încerce să spargă blocul unitar al unui popor care a știut să fie la înălțime în tot cursul frământatei sale istorii ,fie în anii de pace, fie în clipele tragice, dar trecătoare.

Ca un răspuns al activității pe care dizidenții o desfășoară în afara Patriei, venerabilul mareșal al Franței a ținut să precizeze: „Onoarea ne comandă de a nu întreprinde nimic împotriva foștilor noștri aliați, însă integritatea țării cere să fie apărate isvoarele aprovizionărilor noastre vitale".

Problema aprovizionării, a hranei celor mulți, a nutririi copiilor și femeilor, a tuturor celor cari cu greu găsesc cele necesare existenții, e drama în care se zbate o națiune din a cărei lumină s'au nutrit intelectualii din toată lumea și din toate timpurile.

De pe urma intransigenții acelor francezi cari se găsesc dincolo de hotarele țării lor și cari nu știu deci toate chinurile pe cari le îndură milioane de ființe umane — frați de ai lor — fără nici o vină, se împiedică o aprovizionare și se încearcă destrămarea unei solidarități care trebue să fie desăvârșită în sufletele tuturor fiilor aceluiaș neam.

Concluziile mareșalului Pétain explică sensul adevărat al ideei de Patrie:

„Pentru un francez nu există altă cauză de apărat și de servit decât cauza Franței. Și dacă trebue să sperăm, speranța este în noi, în atașamentul pe care îl avem pentru pământul țării, în voința ce avem de a trăi într'o strânsă frăție și care ne ține strâns uniți. Nu se poate servi Franța împotriva unității franceze".

Prin unire, printr'o închegată unitate sufletească, o națiune poate fi sigură de triumful drepturilor ei, pentrucă solidaritatea temeinică, deplină, dă popoarelor forța de a privi cu încredere viitorul.

IN BULGARIA

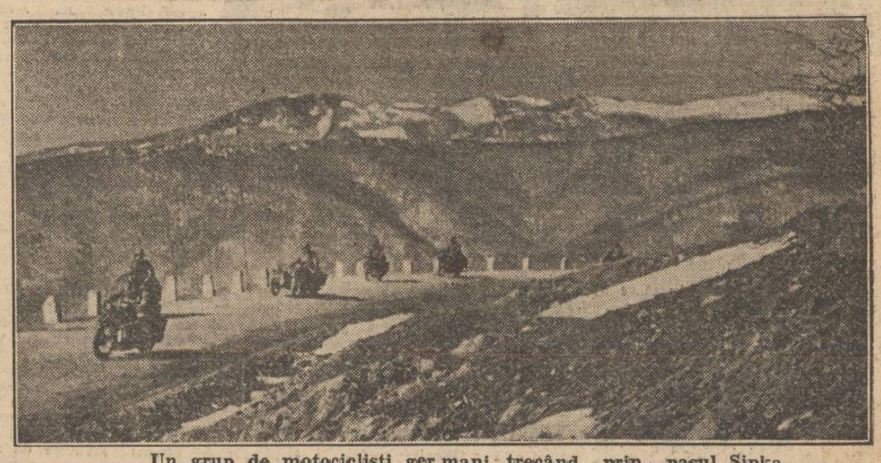

Un grup de motociclişti germani trecând prin pasul Şipka

La Ankara s'a primit
o declarație oficioasă germană cu privire la operațiunile din Balcani

Ankara, 8 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

La Ankara a sosit o declarație oficioasă germană, care precizează că operațiunile contra trupelor engleze și iugoslave din Balcani nu urmăresc numai o victorie militară germană, ci triumful principiului Axei.

Declarația germană mai spune că toate țările europene, care fac cauză comună cu Anglia, trădează prin aceasta cauza europeană și vor fi pedepsite.

Această declarație a produs mare senzație la Ankara, dat fiind caracterul de amenințare pe care ea pare să-l cuprindă la adresa Turciei, care, deși manifestă intenția de a rămâne în afară de război dacă teritoriul ei nu va fi atacat, confirmă totuși cu fidelitate alianța ei cu Anglia.

SITUAȚIA TURCIEI IN ACTUALUL CONFLICT

Berlin, 8 (Rador). — Din sursă autorizată se comunică:

Faptul că Anglia a rupt relațiile diplomatice cu Ungaria este socotit în cercurile politice de aci drept o retragere grăbită în fața unor evenimente cari se vor produce cu necesitate într'o bună zi.

La Wilhelmstrasse se atrage încăodată atenția în mod expres că Anglia nu are ce căuta în Balcani, nici ea nici reprezentanțele ei diplomatice.

Această constatare a dat prilej unei întrebări din cercurile străine, voind să se știe dacă afirmația se referă numai la durata războiului.

Din partea Germaniei s'a răspuns că în momentul de față există război și că deocamdată trebue să se vorbească în cadrul situației. Ce se va întâmpla după război depinde de faptul dacă Anglia va mai exista.

S'a întrebat apoi dacă Turcia este cuprinsă în această declarație.

Din partea Reichului s'a subliniat la aceasta că Turcia nu face parte din peninsula Balcanică și că în mica regiune ce se găsește în stăpânirea ei, ce se află în Balcani, nu se află nici ambasade, nici legații străine.

Relațiile germano-turce continuă a fi normale

Roma, 8 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Se afirmă din sursă autorizată că relațiile germano-turce continuă a fi normale.

DECLARAȚIILE D-LUI SARACIOGLU IN ADUNAREA NAȚIONALĂ

Ankara, 8 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

D. Saracioglu, ministrul afacerilor străine, a făcut Marți după amiază declarații în Adunarea Națională.

Postul de radio Ankara anunță că explicațiile d-lui Saracioglu cu privire la ultimele evenimente politice și militare au fost aprobate de Adunare.

Doi deputați au cerut să se facă o lege prin care să se acorde ajutoare familiilor soldaților căzuți la datorie.

Adunarea a ales o comisie pentru a lua în discuție această cerere.

Ședința a fost apoi ridicată.

Situația pe teatrele de război
Luptele din zonele frontierelor iugoslavo-grecești. — Operațiile militare din Africa

de R. SEISANU

Luptele din zonele frontierelor greco-bulgare și iugoslavo-bulgare continuă cu aceeași violență.

Trupele germane care luptă în valea Strumei (Strymon), întâmpină încă rezistență din partea trupelor grecești, care ocupă o parte din înălțimile fortificate ce domină defileul.

Lângă trecătoarea Ruppel, îndeosebi, atacurile și contra-atacurile au fost foarte crâncene.

Valea Strumei separă munții Pirinului din lanțul Rodopilor de masivele muntoase din Macedonia centrală și de munții Maleș și Ogradjen și ea deschide accesul în direcția Seres și a câmpiei Salonicului.

O coloană puternică germană moto-mecanizată dezvoltă atacul în sectorul de sud-est al zonei frontierei Iugoslaviei, în direcția Scoplje — important punct strategic, căci domină intrarea în valea Vardarului și care a fost bombardat eri de avioanele germane.

Această coloană moto-mecanizată cu trupele de infanterie și aviație în colaborare urmărește să cadă prin valea Vardarului în flancul stâng al forțelor grecești ce sunt angajate în lupta din valea Strumei. Comunicatele cartierelor generale german și italian nu precizează sectoarele unde sunt lupte în curs, în această fază a operațiunilor.

Cei dintâi anunță că atacul trupelor germane pe fronturile iugoslav și grec „continuă cu succes cu toată rezistența înverșunată a inamicului și numeroasele dificultăți ce le prezintă terenul și distrugerile de șosele". Comunicatul oficial italian înregistrează acțiuni de detașamente înaintate „pe frontul iugoslav" de la nord; iar pe cel de la sud italo-grec atacuri locale în sectorul armatei a IX-a. In tot cursul zilei de eri activitatea aviațiilor germană, italiană, britanică, iugoslavă și greacă, a fost intensificată.

Ca să ne dăm seama de mersul operațiilor militare din spațiul balcanic, de obiectivele principale ce le urmăresc forțele coalizate germano-italiene în acțiunea lor ofensivă împotriva celor iugoslave, grecești și britanice, este necesar să cunoaștem elementele caracteristice de ordin geografic și strategic ale acestui teatru de război. Peninsula balcanică, prezintă o deosebită importanță prin însăși poziția sa geografică, prin coridoarele ce le deschide, sau închide, spre Orientul apropiat și îndepărtat.

Ea este strâns legată de mările ce o înconjoară: Adriatica și marea Ioniană, la vest; Mediterana, la sud; marea Egee, Marmara cu strâmtorile Dardanele și Bosfor și Marea Neagră la est.

In spațiul peninsular balcanic sunt căi principale de comunicație de la nord spre sud și sud-est, și dela vest spre est, care toate au accesul la mările înconjurătoare.

De la nord spre sud și sud-est sunt trei artere de comunicație ce urmează depresiunile balcanice și deci pot servi de căi de invazie și penetrațiune, pentru forțele armate ale unei puteri ce atacă de la nord:

1. Artera ce trece prin văile Moravei, Nișavei — prin platoul bulgar al Sofiei — și valea Mariței, care pornește de la Belgrad și atinge Niș, Sofia și Adrianopol. Ea oferă accesul în câmpia Traciei orientale și regiunea strâmtorilor.

2. Artera ce trece tot prin

(Continuare în pag. 2-a)

ATITUDINEA IUGOSLAVIEI
FAȚĂ DE ROMÂNIA

Președinția consiliului de miniștri, prin comunicatul al cărui text l-am publicat Luni, arată că armata și aviația iugoslavă au bombardat teritoriul român.

Dimineața la ora 7, în ziua de 6 Aprilie, s'a tras cu tunurile și cu mitralierele de pe malul iugoslav al Dunărei, în contra Orșovei, omorînd un om.

La ora 14 un avion de bombardament bimotor iugoslav a aruncat bombe asupra Aradului, rănind 5 persoane (cari se aflau într'o fermă), din care 2 au murit la spital. Alte 2 avioane au aruncat bombe asupra Timișoarei și Oraviței fără să facă victime.

Această atitudine a Iugoslaviei, țară față de care noi ne-am manifestat întotdeauna o leală amiciție, chiar când aveam legitime obiecțiuni de făcut, a surprins și a îndurerat pe toți românii și nădăjduim ca protestul formal al guvernului român să fie înțeles de oficialitatea iugoslavă.

Guvernul român n'a făcut nici un act de angajare a României în ostilitățile începute cu Iugoslavia — ceeace de altfel nici nu i s'a cerut de Puterile semnatare ale Pactului Tripartit — ci a luat o atitudine de simplă veghe la evoluția împrejurărilor.

In tot trecutul nostru am căutat să dăm atâtor doleanțe dintre noi, soluția împăciuirii.

România a făcut — din nefericire pentru ea, de multe ori fără folos — o politică de bună vecinătate și de largă înțelegere cu toate Statele incon-

(Continuare în pagina 2-a)

Declarațiile d-lui Filoff în Sobranie
despre evenimentele din Balcani

Sofia, (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

D. Filoff, președintele consiliului de miniștri, a făcut în ședința de Marți a Sobraniei declarații politice.

D-sa a început prin a constata că, contrar voinței și dorinței puterilor Axei, — după cum arată în mod limpede documentele diplomatice publicate la Berlin și Roma — s'au produs evenimentele în curs în Balcani.

Guvernul bulgar, deopotrivă cu poporul bulgar, a salutat cu bucurie adeziunea Iugoslaviei la statele ce pregătesc noua ordine. Actul de stat dela Viena, din 25 Martie, a constituit pentru Bulgaria o nouă și prețioasă legătură cu Iugoslavia, cu care Bulgaria încheiase un pact de amiciție veșnică. Guvernul bulgar a urmat neabătut calea păcii și a înțelegerii întrucât el era adânc convins că atmosfera creiată, precum și consolidarea amiciției cu statele vecine permitea soluționarea diferendelor din trecut într'un mod care să dea satisfacție ambelor părți.

„Temelia politicii noastre externe, a continuat d. Filoff, a constat în faptul de a urma calea păcii pentru realizarea dreptelor noastre revendicări. Am făcut ce ne-a stat în putință pentru a păstra această pace. Mai mult încă. Nici azi nu iau parte la operațiile războinice ce au început între Germania și Iugoslavia nici un fel de trupe. Acest lucru este cunoscut guvernului din Belgrad. Puteam spera cu bună dreptate că această atitudine a noastră va fi apreciată cum se cuvine.

In loc de aceasta, forțe aeriene iugoslave au aruncat în mai multe rânduri bombe pe teritoriul nostru și nu pe obiective militare ci asupra unor orașe deschise și asupra populației pașnice din Kuestendil și Sofia, unde printre morți și răniți se află în special copii și femei.

Pe lângă aceasta, în noaptea de 3 Aprilie trupe iugoslave au atacat, fără cea mai mică provocare și timp îndelungat, posturile noastre de graniță. Luni și în noaptea de Luni spre Marți formații iugoslave destul de puternice au atacat din nou posturile noastre de frontieră.

Intreaga Bulgarie urmărește cu respirația oprită operațiile militare ce se desfășoară în prezent în Macedonia. Se pregătesc evenimente ce pot fi de extremă importanță pentru poporul bulgar. Prima noastră datorie este să păstrăm calmul și sângele rece, ce sunt indispensabile în momente atât de importante.

Guvernul se află la postul său. El urmărește cu calm și sânge rece desfășurarea evenimentelor și este gata, dacă este nevoie să apere cu toate mijloacele ce îi stau la dispoziție interesele și drepturile poporului bulgar. Guvernul este convins că va fi sprijinit în îndeplinirile misiunii sale de toți reprezentanții poporului, cât și de întreaga națiune bulgară.

Cum se explică la Berlin
prelungirea șederii d-lui Matsuoka la Moscova

Berlin, 8 (Rador). — Din sursă autorizată se comunică:

In cercurile politice de aci se acordă un interes firesc și călătoriei de înapoiere în țara sa a d-lui Matsuoka, după vizita în Germania și Italia ce s'a desfășurat într'o atmosferă călduroasă.

Oprirea d-lui Matsuoka la Moscova a format Marți obiectul mai multor întrebări ce au fost adresate la Wilhelmstrasse de către cercurile străine.

Din partea Reichului s'a prezentat punctul de vedere german prin afirmația că o prelungire a șederii ministrului de externe al Japoniei în capitala Uniunii Sovietelor este în legătură, după toată probabilitatea, cu conversațiile pe care le duce acolo și cari se referă la probleme ce privesc exclusiv Japonia și Uniunea Sovietelor.

In ce privește Germania, ea se găsește în relații limpezi cu Uniunea Sovietelor, astfel încât toate chestiunile cari priveso interesele comune germano-sovietice sunt examinate în conversații directe.

*

Berlin, 8 (Rador).— Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Cercurile berlineze înregistrează cu mult interes lunga convorbire dintre d. Matsuoka și d. Molotov precum și declarațiile făcute de ministrul japonez corespondentului agenției „Domei".

După cum se știe, d. Matsuoka a spus că înaintarea trupelor germane în Grecia și Iugoslavia precum și semnarea pactului de neagresiune dintre Soviete și Iugoslavia, nu vor avea nici o înrăurire asupra raporturilor germano-ruse.

ORAȘE DIN GRECIA

O vedere a portului Pireu

Alt mesaj al d-lui Roosevelt
adresat Regelui Petru al II-lea al Iugoslaviei

New York, 8 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Președintele Roosevelt a adresat Regelui Petru II al Iugoslaviei o telegramă în care îi promite tot ajutorul material posibil.

Această telegramă constitue al doilea mesaj pe care președintele Roosevelt l-a adresat Regelui dela urcarea sa pe tron.

CONSILIU DE MINIȘTRI
PREZIDAT DE D. GENERAL ANTONESCU

Marți 8 Aprilie crt. s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-lui general Antonescu.

Au participat d-nii: General Radu Rosetti, ministrul instrucției, educației, cultelor și artelor; general D. Popescu, ministrul afacerilor interne; prof. dr. Petre Tomescu, ministrul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale; general Ion Popescu, subsecretar de Stat la ministerul afacerilor interne; general C Voiculescu, subsecretar de Stat la ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale; Enric Oteteleșanu, general Victor Iliescu și I. Sandu, subsecretari de Stat la ministerul instrucției, educației, cultelor și artelor.

1. D. general Radu Rosetti a făcut o dare de seamă asupra stărei în care a găsit școlile din Ploești, inspectate de d-sa în ziua de 5 Aprilie crt. și asupra sancțiunilor aplicate profesorilor găsiți în neregulă. D-sa a insistat asupra ordinei, disciplinei și curățeniei găsite la Școala normală de fete și a adus elogii directoarei acestei școale.

2. D. general Victor Iliescu a arătat că în ziua de 4 Aprilie a. c. a ținut o consfătuire cu toți conducătorii sportului românesc, pentru stabilirea normelor activității sportive viitoare și pentru acordarea sprijinului material necesar din partea Statului.

3. D. profesor dr. Petre Tomescu a prezentat legea Consiliului de patronaj al operelor sociale. Prin această lege se urmărește coordonarea tuturor operelor de ocrotire și de asistență socială și generalizarea acestor preocupări pe tot întinsul țării, stabilindu-se o colaborare strânsă între autoritățile publice și inițiativa particulară, care va fi stimulată și ajutată în acțiunile ei generoase. Noua lege pune pe baze științifice opera de ocrotire și de asistență socială, pentruca să aibă un randament cât de mare.

4. Problema apei potabile în mediul rural, prezentând o deosebită importanță din punct de vedere sanitar, s'a hotărît ca ea să fie soluționată într'un plan de lucrări de câțiva ani. Printr'un curs special, inginerii de județe vor fi informați asupra problemei. Printr'un curs practic se vor forma pentru fiecare județ șefi de echipă, care să lucreze pe teren. Materialele necesare vor fi standardizate și fabricate în serie. Statul va ajuta comunele rurale cu fondurile necesare în vederea rezolvării acestei probleme.

5. D. general Ioan Popescu a făcut un raport asupra celor constatate de d-sa în inspecția făcută în ultima săptămână în județele Făgăraș, Sibiu, Târnava Mică, Turda, Alba, Târnava-Mare și Brașov. Incadrarea administrativă a județelor este făcută în bune condițiuni. Prefecții depun toată râvna pentru a satisface nevoile județelor respective și a le îndruma în noul ritm de viață și de organizare.